

Glasilo „Slovenskega čebelarskega društva“

za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani.

Urejuje **Frančišek Rojina.**

Izhaja po enkrat na mesec in se pošilja udom brezplačno.

Vsebina: A. Žnideršič: Opazovalne postaje. — Ant. Likozar: Kako bi se dalo naše propalo čebelarstvo vsaj nekoliko izboljšati? — Pohorski-»Novice«: Ali se čebelarstvo izplača? — Fr. Rojina: Poročilo o zborovanju avstrijskih, ogerskih in nemških čebelarjev v Vratislavu. (Dalje.) — Urednik: Mednarodna čebelarska razstava na Dunaju. — Urednik: Vspored 47. čebelarskega potovalnega zborovanja avstrijskih, ogerskih in nemških čebelarjev v Temešvaru. — Dopisi. — Raznoterosti. — Vprašanja in odgovori. — Izkaz. — Listnica uredništva.

Opazovalne postaje.

(A. Žnideršič.)

(Dalje.)

5. **Padavino** zapisuje se v koloni 7. za dopoldanske, v koloni 8. za popoldanske in v koloni 9. za ponočne ure.

Dež, sneg, toča, rosa in slana zapisujejo se z začetno črko tedaj **d**, **sn.**, **t.**, **r.**, **sl.** Količine označimo s tem, da zapišemo, ako je dež, sneg ali kaj drugega v obilnej meri palo, z veliko, ako v mali ali srednji meri, z malo črko.

Vetrovi. Veternik, katerega pozna vsakdo, natakne na vrh visoke strehe ali pa na poseben za to vsajen drog. Ima naj ob tečaju ravnotežje, vrti naj se prav rad. Razven po veterniku, določa se smer vetra tudi po dimu in oblakih. Vetrove označuje se tudi z veliko začetno črko:

V = vshodni, **Z** = zahodni, **J** = južni in **S** = severni veter ali pa: **Jv.** = jugovshodni, **Sz.** = severnozahodni itd. Jakost vetra označuje se s številkami:

— = brezveterno (dim se dviguje naravnost ali skoraj naravnost v višavo).

J = slaboten južen vetrič (listje se maja, dim gre poševno navzgor).

Z¹ = srednji zahodni veter (majajo se listje in manjše veje).

V² = močen vshodni veter (majajo se veje in šibka debla).

S³ = vihar, burja (majajo se cela drevesa).

Tabela 1.

Postaja Višina nad morjem Mesec Leto

Dne	Stanje tehtanega panja		Vreme												Letanje		Opazke
	Prinos		Upad		Temperatura v C°				Padavina			Vetrovi			Solnce		
	kg	dkg	kg	dkg	+	-	dopolodne	popoldne	po noči	dopolodne	popoldne	po noči	dopolodne	popoldne	dopolodne	popoldne	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Tabela 2.
Mesečni pregled.

Učinek tehtanega panja						Temperatura						Dnevi letanja	Dnevi					
Prinos			Upad			najvišja			najnižja				Srednja mesečna	z dežjem	s snegom	s solncem		z vetrom
Mesečna tretjina			Skupni	najvišji učinek	Dne	Mesečna tretjina			Dnevi letanja	s solncem								
1	2	3				1	2	3		1	2	3	1	2	3	0	1/4	celi

7. Solnce zaznamuje se s številkami:

0 = brez solnca, nebo skoraj ali popolnoma pokrito.

5 = deloma solnčnato nebo polovico z oblaki pokrito.

10 = popolnoma solnčnato, nebo popolnoma ali skoraj popolnoma brezoblačno.

8. Letanje: 0 = brez izletavanja, 1 = srednje izletavanje, X = živahno izletavanje, * = zelo živahno izletavanje.

V koloni 17. zabilježuje se različne opazke o posebnih pojavih, ki se nam zde važni; te podamo v mesečnem poročilu, da se priobčijo v „Čebelarju“.

Tabela 2. služi za mesečni pregled in se bo njena vsebina za vsako postajo posebe priobčevala v društvenem glasilu.

Prinos in upad tehtanega panja se sešteje v tabeli 1. za vsako mesečno tretjino posebej ter zapiše te svote v tabeli 2.

Skupni učinek vdobi se, če se večje svote prinosa od upada — ali narobe — odbije. Če je ostanek upad, napravi se pod številom —, če je prinos pa +.

Najvišji učinek je najvišji prinos +, oziroma upad — gotovega dneva.

Najvišjo in najnižjo temperaturo zapisuje se tudi za vsako mesečno tretjino.

Srednjo mesečno temperaturo dobimo, ako seštejemo zaznamovane stopinje kolone 3. in 4. (tabele 2.), a posebej stopinje kolone 5. in 6. iste tabele. Večjo svoto odbijemo od manjše, ostanek pa delimo z dvakratnim številom dnevov dotičnega meseca. Vdobljeni kvocijent je srednja temperatura celega meseca.

Med dneve letanja štejejo vse dneve, kadar sploh čebele lete; enako dneve z dežjem in snegom vsaki dan, kadar pada prvi ali drugi.

Dnevi brez solnca zapišejo se v kolono 0, dnevi polsolčni so oni, katerih dopoldanska in popoldanska skupna svota ne znaša več kot 10, kadar znaša več, je cel dan solnčen. Na primer: dopoldne je solnca 5, popoldne 5, ali dopoldne 10, popoldne 0, — ta dneva sta polsolčna; če je pa dopoldne 5, popoldne 10, ali dopoldne 10, popoldne 10, — štejejo ga med cele.

Veterni dnevi določujejo se kot oni letanja, z dežjem ali snegom.

(Dalje prihodnjič.)

Kako bi se dalo naše propalo čebelarstvo vsaj nekoliko izboljšati?

(Ant. Likozar.)

Že v svojih mladih letih smo se učili v šoli: „Kranjce redi poljedelstvo in živinoreja, ki pa nikakor ne zadostuje, samo čebelarstvo je na visoki stopnji, ki daje deželi obilo medu in voska.“ Toraj pred dobrimi tridesetimi leti je bilo pri nas poljedelstvo in živinoreja še zelo zanemarjeno, samo čebelarstvo je bilo že na „visoki stopnji“! V resnici je čebelarstvo dajalo v prejšnjih letih lepe dohodke, ker so bile razmere za čebelarstvo zelo ugodne, kakor sem zadnjič vpisal. Tudi za kmetijstvo so bili pred tridesetimi leti vse boljši časi, toda bilo je preveč zanemarjeno. V zadnjih letih se je poljedelstvo, posebno pa živinoreja zelo povzdignila, samo čebelarstvo je celo — nazadovalo.

Naše ljudstvo ima to slabo lastnost, da se mu zdi vse, kar bi se lahko in drago prodalo, škoda za dom rabiti.

Naši kmetovalci so še pred malim časom redili samo tisto živinče, koje se ni moglo dobro prodati. Ako je imel kako lepo in težko tele, gotovo je je prodal. Če je bilo pa tele slabo in je mesar ni maral, je bilo pa za rejo. Posledica tega je bila, da je zelo veliko telet poginilo, če je pa ostalo, je bilo zmeraj zanikerno. Zato je bilo naše prvotno domače živinsko pleme od dne do dne slabije.

Kar se je godilo pred časom z živinorejo, isto se godi dandanes z našimi čebelami. Vsi boljši in težji panji se v jeseni požveplajo, kar pa ni za prodaj, to se pusti za pleme. To je ena največjih napak, da naše čebelarstvo hira. V časih, ko so bile razmere za čebelorejo bolj ugodne, so res večinoma samo zadnje roje puščali čez zimo, a bili so ti močnejši, kakor sedanji zgodnejši roji. Ako hočemo, da bomo pri sedanjih razmerah vendar le še ugodno čebelarili, moramo vzimiti zadosti močne in dobre panje. Ni gledati na število, ampak na kakovost panjev. Marsikdo bo ugovarjal: „Saj bi raje vzimil močne in dobre panjo, a kako, ker so vsi panji slabi.“ To je dostikrat res, posebno pri takih čebelarjih, ki so slabe panje vzimili. A tudi pri tem si prav lahko pomagamo! Pazimo v jeseni, da vzimimo najboljše panje z dobro in mlado matico. Čebel ne smemo nikdar moriti, ampak družiti. Če imajo malo malo živeža, moramo jim že v jeseni dati zadostno množino medu, ali sladkorja. Potem ni dvoma, da bomo imeli spomladi prav dobre plemenjake, brez običajnih mrličev. Namesto da bi vzimili štiri panje, vzimimo samo dva z najboljšima maticama.

Ostala dva panja pa ne smemo požveplati, ampak moramo čebele s plemenjakoma združiti. Tako imamo namesto štirih slabičev dva prav močna panja. Marsikdo bi mislil, da, če štirji panji posamezno nimajo dosti živeža za čez zimo, ga tudi dva združena iz štirih ne bosta dosti imela, vendar temu ni tako, kar so obilne skušanje dokazale in o čemer smo v „Čebelarju“ že večkrat brali.

(Dalje prihodnjič.)

Ali se čebelarstvo izplača?

O tem vprašanju poroča nek slovaški čebelar sledeče: Ali se čebeloreja dandanes izplača, to se splošno zanika. Vendar jaz ugovarjam, ker sem po več nego desetletni skušnji prepričan, da kdor se — seveda ob ugodni legi — z vso ljubeznijo in veseljem posveti in trudi s čebelami, njemu se trud primerno izplača. Še nobenega leta ni bilo dozda, da bi mi čebeloreja bila v škodo, pač pa je saj vsakih deset let kakšenkrat bila letina za čebele jako ugodna, da, bogata. To govorim iz lastne skušnje in priznati moram, da so mi te ljube živalice prinesle že marsikak groš. Letos (l. 1897.) dal mi je jeden panj 20 kg tekoče strdi in še 20 kg v satovju, torej 40 kg. Nekateri čebelarji dobili so še večji pridelek, ali mislim, da je že to dosti. Z drugih panjev sem dobil primeroma okoli 20 kg, ne vračunši, kar sem oddal za hrano slabejšim panjem. Ali ni to lepa plača za lahko delo in prijetno skrb, ki ga prizadene čebelarstvo?

Seveda, kdor nima veselja k temu in opravlja posel čebelarja le, kadar utegne, njemu ne uspevajo čebele, kakor bi ob umnem oskrbovanju. „Komur se leni, temu se ne zeleni“, pravi pregovor.

Da se nam čebelarstvo izplača, treba se je te stroke z vso skrbjo poprijeti. To pa se zgodi, če se čebelar začetnik o čebeloreji najprej dobro pouči, potem se le začne čebelariti. Marsikateri škodi in izgubi, ki bi ga, začetnika, sicer doletela, bode se lahko izognil. Prvi pouk lahko najde iz

knjig, ali iz ust in kazanja umnih čebelarjev, drugo ga bode potem učila skušnja.

Čebeloreja pa ni le samo za dobiček, nego ona dela človeku tudi veliko zabave. Kako prijetno je v spomladi in po letu sedeti ob ulnjaku ter opazovati nebroj marljivega drobiža, ki s šumom svojih drobnih perutnic se vrvi pred panji s tako naglico in marljivostjo, kakor da bi ta čas imela vedno „sejm“. Pa imajo res sejm ob lepem vremenu, ker v tem času obišejo po milijone cvetk, od katerih — sicer brezplačno — odkupujejo zlahten sok — strd. Ta velja potem prvič čebelarju v plačilu za trud, potem pa ljudem sploh v porabo za zdravila in razne slaščice. Te sladkosti bi človek nikakor ne mogel dobiti in uživati, da mu ni stvarnik dal v pomoč drobno živalico — čebelico.

Pa še nekaj pospešuje razvitek čebelarstva, namreč to, da se v začetek te stroke ne potrebuje velikega kapitala. Od začetka začne čebelar le s par panji, polagoma se mu sami pomnožijo, da je poln ulnjak. Seveda, kakor rečeno, velja to v kraju, kjer lega in priroda čebelam ugaja. V lepem, cvetja polnem kraju se čebele gotovo dobro ponašajo, ker ne vprašujejo, čegava je ta ali ona gredica, njiva, log ali drevje? Vse jim je prosto, kakor nobenemu drugemu. Saj pa tudi nedolžno obirajo in izvršujejo svoj posel, da se jim od nikogar ne more očitati kaka škoda.

Najbolj pa ugaja čebeloreja takim, ki imajo delo vedno doma, da so pri roki, kadar treba streči čebelam, zlasti pri rojenju, ob času krmljenja itd. Tak jih tudi lahko opazuje, da zve kmalu za vsak pogrešek, ki se godi v ulnjaku, kar se večkrat zgodi. Zamudi se morda tuintam kako urico časa, ali to mu povrnejo čebele v jeseni, kadar imajo polne panje sladkosti.

Pohorski. — „Novice.“

Poročilo o zborovanju avstrijskih, ogerskih in nemških čebelarjev v Vratislavu.

(Fr. Rojina.)

(Dalje.)

Omenil sem že zadnjič, da je bila s tem zborovanjem združena čebelarstva razstava velikanska. V prvi skupini razstavilo je 95 čebelarjev do 300 panjev čebel; panjičev za vzgojevanje matic je bilo kakih 200. Med najnovejšimi panji najrazličnejše mere in velikosti je bilo videti tudi častitljiva, stara izdolbljena dupla iz 18. stoletja, ki so bila zunaj lepo izrezljana, zlasti je bil sv. Ambrož prav imenitno delo. Čuden okus je imel neki čebelar, ki je razstavil nekega surovo obtesanega dedca, kateremu so izletavale čebele pri ustih, pa bil je tako grd kot pravcati vrag in bi odbor bolje storil, da bi tiste spake ne sprejel v razstavo; še danes ga imam pred očmi, kot one barkeljne iz otroške dobe, ki mi jih je nosil sv. Miklavž. Zanimiv je bil panj, v katerem je razstavil nekdo 40 matic raznih plemen. Spodaj je bilo močno, brezmatično ljudstvo, ki je bilo pokrito z omarico, razdeljeno v 40 predalčkov; za dno je imela ta omarica mrežo, zgoraj pa nad vsakim predalčkom pokrovček iz

stekla, da se je vzela lahko vsaka matica posebej ven. Brezmatične čebele so pitale skozi mrežo vse matice, ki so bile prav gibčne in čvrste. Vse so bile oplemenjene; šest je bilo ciperških. Naj še omenim, da je razstavil tudi naš rojak gospod Ambrožič ter pridobil razven za čebele še tudi za umetno satovje zasluženno odlikovanje.

Druga skupina je obsegala prazne panjove. Do zdaj še ni bila glede čebelnih stanovanj nikdar kaka čebelarska razstava tako bogata založena. 79 čebelarskih tvrdk in izdelovalcev panjev je razstavilo nebroj izdelkov vseh mogočih sistemov. Bilo je skoraj brez izjeme lepo in natančno delo, posebno glasovitejše tvrdke, ki delajo z različnimi mizarskimi stroji, razstavile so kar cele zbirke različnih panjev. Neka firma je razstavila paviljon v podobi šestoglate vrtno lope, ki je bila napolnjena z lepo barvanimi in slikanimi panji, ki je bil vsak druge oblike in velikosti. Videti je bil tudi ličen čebelnjak na kolesih, ki je imel 40 panjev in se potuje ž njim lahko za pašo iz kraja v kraj.

V tretji skupini je bilo nagromadenega toliko čebelarskega orodja — potrebnega in nepotrebnega — da se je bilo čuditi iznajdljivosti čebelarjev. Nek nožar je sam razstavil 50 vrst klešč za izvzemanje okvirjev in nič manj različnih čebelarskih nožev, iz česar je lahko sklepati raznoterost drugega orodja 85 razstavljalcev. Rietsche je razstavil 20.000. stiskalnico za umetno satovje, ki je bila namenjana za častno darilo Dzierzonu. Izmetalnic je bilo cel bataljon, pa skoraj vsaka drugačna, ta pripravna, druga zopet nerodna čez vse meje. Sploh pa ni mogoče opisati, kaj se na taki razstavi vse vidi, treba si je to ogledati in če bomo prihodnje leto slovenski čebelarji napravili skupen obisk mednarodne čebelarske razstave na Dunaju, videl bo vsakdo veliko zanimivosti.

Če povem, da je v četrti skupini razstavilo nič manj kot 180 čebelarjev med in vosek, si vsakdo lahko misli, kake množine tega blaga je bilo skupaj. Na tisoče steklenic raznih velikosti je bilo v lepem redu razvrščenih na dolgih mizah in policah. Tudi v satju v steklenih škatlah je bilo videti veliko medu, ki se je prav lahko prodal za izredno visoke cene, pa tudi v steklenicah se ga menda še na nobeni čebelarski razstavi ni toliko prodalo kot v Vratislavu. Bog ve, koliko centov voska je bilo v raznih kolačih in drugih podobah razstavljenega, pa kako lepega!

V peti skupini so imeli največ svečarji in sladčičarji svoje izdelke, pa tudi vino iz medu in gotovo sto vrst medenih žganjev se je točilo tam. (57 iztavljavcev).

Šesta skupina je obsegala učila in čebelarsko slovstvo; razstavilo je 52 društev in posameznih čebelarjev. Profesor dr. Langer iz Prage je razstavil tu veliko preperatov in slik o čebelnem želu, 30.000 želov, čisti, tekoči strup iz teh želov, strup v podobi fine bele moke i. t. d.

V vseh skupinah je razstavilo 548 razstavljalcev, katere je ocenjevalni odbor po zasluženju obdaril z zlatimi, srebrnimi in bakrenimi kolojnami, z različnimi priznalnimi diplomami in z denarnimi zneski. (Dalje prihodnjič).

Mednarodna čebelarska razstava na Dunaju.

(Urednik.)

O veliki noči prihodnjega leta namerava centralno avstrijsko čebelarsko društvo napraviti na Dunaju mednarodno čebelarsko razstavo, ki utegne biti nekaj posebnega, kakoršnega v tem oziru še menda nikdar ni bilo. Pripravljalni odbor pozivlje ne samo vsa avstrijska čebelarska društva in čebelarsko-trgovske tvrdke, ampak ves čebelarski svet, da pokaže vse čebelarstvo skupaj, na kakšno stopnjo se je povspelo. Razstavijo naj se žive čebele, panji, orodje, čebelarski izdelki, učila in slovstvo, sploh vse, kar spada v to napredujočo stroko.

Razstava bo trajala nekaj tednov in odbor bo preskrbel znižane cene na železnicah, oziroma tudi posebne vlake. Razni kraji bodo imeli odmenjene kar cele paviljone za razstavo in predsednik odbora mi je v zasebnem pismu pisal, če je upati tudi iz Kranjskega za jeden paviljon udeležbe. To naj bi se odboru naznanilo do konca avgusta, da bi se vedelo pripraviti in razdeliti prostor za zadostno število paviljonov. Zatoraj prosim uljudno, naj mi vsakdo, iz Kranjskega, pa tudi drugi čebelarji našega društva do 25. avgusta naznanijo, kaj in koliko približno mislijo razstaviti, da poročam pravočasno omenjenemu odboru. Natančnejša navodila priobčimo pozneje, pripravlja naj se pa že zdaj na to, da bomo častno nastopili. Glede oskrbnika naših čebel v razstavi v narodni noši, skupnega obiska razstave itd. se bo odbor posvetoval že v prihodnji seji, kar se bo naznanilo v „Čebelarju“.

Vspored 47. čebelarskega potovalnega zborovanja avstrijskih, ogerskih in nemških čebelarjev v Temešvaru.

(Urednik.)

Pripravljalni odbor tega zborovanja in ž njim združene čebelarske razstave naznanja naslednji provizorični vspered, ki se bistveno ne bo spremenil:

Sobota, dne 30. avgusta zvečer: Pozdrav že došlih gostov v hotelu „Kronprinz“.

Nedelja, dne 31. avgusta: Slavnostni sprejem ekselence gospoda kralj. og. ministra za poljedelstvo in protektorja dr. Ignacija pl. Darány na Jožefovem kolodvoru.

Ponedeljek, dné 1. septembra: Dopoldne ob 9. uri otvoritev zborovanja in oficijelni pozdravi. — Pričetek predavanj. Predavanje dr. Janeza Dzierzona, potem otvoritev razstave. Opoldne skupno kosilo, popoldne ogledovanje mesta, zvečer skupni sestanek v „Fabriksstadt“.

Torek, dne 2. septembra: Nadaljevanje predavanj in posvetovanj ocenjevalni odbor prične s svojim delom. Ob 1. uri banket v hotelu „Kronprinz“, popoldne sestanek v razstavi, zvečer ciganska godba v prejšnjem lokalu.

Sreda, dne 3. septembra: Nadaljevanje in konec predavanj in posvetovanj. Prebranje zapisnika ocenjevalnega odbora in razdelitev odlikovanj. Popoldne izlet na posestvo barona Bela Ambroczy-ja v Temes-Gyarmata s posebnim vlakom — vožnja prosta — in ogledovanje njegovega cvetličnega vrtnarstva in gospodarstva. Ok 7. uri zvečer povratek v Temešvar.

Četrtek, dne 4. septembra: Izlet po Donavi mimo Báciás do „Železnih vrat“. Povratek mimo „Herkulejevih varov“, kjer se bo prenočilo. Vrnitev v Temešvar dne 5. septembra.

Petek, dne 5. septembra: Nadaljevanje popotovanje čez Budapešto v Gödöllö, kjer se bo ogledala nanovo ustanovljena državna čebelarska postaja in čebelarska šola in sicer pod vodstvom sekcijskega svētnika pl. Zoárossy Kapeller-ja.

Glede popotovanja se opomni, da so se storili koraki za znižanje vožnje za 33 odstkov ter bo plačati za III. razred polovico cene II. razreda, za II. razred pa ceno cele karte III. razreda.

Pripravljalni odbor naznanja nadalje, da bo nameravani izlet po nižji Donavi nudil najlepše krasote Južnogerskega. Izredno zanimiva je donavska očina „Železne vrata“, ravno tako tudi „Herkulovi vari“ in zavoljo lege, kot tudi zavoljo svetovnoslovečih studencev. Kopališče leži v čudovito lepi dolini in izletniki bodo že med vožnjo občudovali naravnih krasot bogati kraj. Tudi posestvo Ambroczy-ja bo nudilo marsikaj zanimivega. Njegov čebelnjak s 400 plemenjaki in njegovo cvetlično vrtnarstvo, ki je bogato redkih tujih cvetic in rastlin, katere baron iz vseh delov Evrope dobiva, vse to bo vzbujalo občudovanje obiskovalcev. Najbolj sloveče vrtnarske tvrdke iz Francoskega, Holandskega in od drugod zalagajo barona z najboljšimi svojimi pridelki, in temu magnatu ni nič predragega, samo da ima v svojih vrtih, kar je najlepšega in najredkejšega. Njegovo gostoljubje je izredno, to ve vsakdo, kdor ga je kdaj posetil.

Sploh se obljublja od tega zborovanja veliko in komur čas in denar dopuščata, naj ne zamudi prilike, v tovaršiji samih tovarišev koristno in veselo preživeti nekaj dni.

Dopisi.

Iz Grahovega ob Bači. (Opazovalne postaje). Že zopet nekaj novega! poreče naš skromni slovenski čebelar. Da, dragi slovenski čebelar! Česar še ne znamo, se moramo naučiti, česar še nimamo, moramo narediti in če imamo tudi posnemati tujca. Česar nimamo mi Slovenci, imajo Nemci že mnogo let, in to so čebelarske opazovalne postaje. Mi Slovenci smo žal preveliki konservativci; držimo se le preradi one starokopitnosti, koja je vzrok, da vedno capljamo za drugimi naprednimi narodi.

Tudi v čebeloreji smo, žal, ostali daleč za nekaterimi drugimi narodi. Alli ni to žalostno, da se mora slovenski čebelar učiti racijonelne čebeloreje pri nemškem čebelarju? Slovenec, kateri je nekdam učil Nemca čebelariti, mora zdaj capljati za tujcem, kateri nas je gledé čebeloreje daleč prekosil.

Nemško centralno čebelarsko društvo na Dunaju je že ustanovilo po vseh kronovinah svoje opazovalne postaje. Tudi pri nas na Kranjskem in Štajerskem in letos tudi za Primorsko je ustanovilo omenjeno društvo po eno opazovalno postajo.

Kako važnega pomena za napredno čebelorejo so take postaje, ne bom tu opisoval, ker je to storil že gosp. Žnidersiĉ v 1. številki tega lista. Dostaviti imam le to, da opazovalne postaje ne koristijo le dotiĉnemu, ki vodi iste, nego vsem čebelarjem, kateri prebivajo v istem kraju.

Opazovalna postaja je merilo za vse čebelarje istega kraja.

Zdaj imamo torej tri opazovalne postaje, in sicer: za Kranjsko-Ilirska Bistrica, za Štajersko-Marijacele in za Primorsko-Grahovo ob Baĉi.

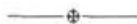
Želeti je, da se tem postajom pridruŹijo še druge širom slovenske domovine.

Da bodo imeli tudi drugi čebelarji vsaj delno korist opazovalnih postaj, upam, da bo „Slov. Čebelar“ drage volje priobĉeval, meseĉne izkaze, in upam, da prvi tak izkaz zagleda beli dan Źe v prihodnji številki tega cenjenega lista. Pri nobeni opazovalni postaji bi ne smeli pogrešati tudi opazovalnega panja.

Však izobraŹen ĉlovek kaŹe neko posebno zanimanje do čebelnega Źivljenja, a nima prilike, da bi natanĉno opazoval čebelno Źivljenje in delovanje. Z opazovalnim panjem bi se ne le odrašenim, temveĉ tudi šolske mladini nudila prilika, opazovati za steklom delovanje čebelne druŹine; s tem bi se vzbujalo, zlasti pri mladini zanimanje in ljubezen do te boŹje Źivalice. Mladina bi opazovala neizmerno pridnost in delavnost čebele, obĉudovala bi nerazrušljivo slogo, ki vlada v tej velikanskej druŹini.

Videĉ to preĉudno in modro delovanje čebelino, bi se gotovo mladini iskriale oĉi od samega veselja. Mladina bi dobila v čebeli najboljši vzgled pridnosti, delavnosti in zmernosti. Otrok, kateri bi opazoval čebelino Źivljenje, bi gotovo nikdar ne preganjal in muĉil te Źivalice, marveĉ znal bi ceniti Źivljenje te stvarice, ki se trudi od zore do mraka, od mraka do dne — za ĉloveka.

Fr. Kašca, uĉitelj.

Raznoterosti.

Prvi letošnji roji. V aprilu so imeli roje gg.: Kranjec, Źupnik v Šmarji dne 20., Mih. Bergman v Bajtišah dne 22., Ivan Ilaš, c. kr. poŹtar na Savi ter Val. Tavĉar v Cerknem dne 24. in Al. Ceglar v Sadu dne 25. aprila. — Ali morebiti kdo Źe prej?

Kranjska ĉebela. Semintje se oglasil v nemških čebelarskih listih kaĹ svarilen glas, naj se nikdar ne kupujejo tuje ĉebele in na ta naĉin ne poŹilja denar v tujino. Tem glasom nasprotno pa trdijo skuŹeni čebelarji, da denar, ki se izda zlasti za kranjske ĉebele, donaša veĉji dobiĉek, kot ĉe se da za domaĉe plemo, kajti primerjalne poskuŹnje so vedno pokazale, da nabere kranjske veĉ medu, kot domaĉe ĉrne. Te tudi ne obirajo rudeĉe detelje, a naŹe jo pridno izkoristijo. Kranjskim čebelam sta v zadnjem ĉasu posebno naklonjena čebelarska lista dunajski „Bienenwatter“ in „Illustrierte Monatsblätter für Bienenzucht“, pa tudi po nekaterih drugih se marsikdaj najde kaka pohvalna opazka naŹega čebelnega plemena. Vse to in dejstvo, da kriŹanje domaĉih

matic s tujimi troti pomlaja in zboljšava domače pleme, nam jamči izvažavje naših čebel tudi v prihodnje, samo toliko pametni bodimo, da svojih čebel ne bomo dajali pod ceno. Konkurenca naših čebelarških trgovcev naj bo solidna, taka, da bodo imeli dobiček oni in čebelarji tudi, ne samo tujci.

Debelo umetno satovje. Če se dene v raztopljen vosek, iz katerega se stiskajo umetne medstene, nestrupene barve, so tudi celice na takem satju pri dnu pobarvane, kar je dokaz, da porabijo čebele vosek, kar ga je na medsteni preveč, tudi za stene celic. Čim debelejši so medstene, tem manj svojega voska potrebujejo čebele za napravo celic.

Žveplena kislina se rabi pri čiščenju voska, da ima lepšo rumeno barvo. Amerikanec dr. Miller svari jemati več kot 1 do 2 odstotka te kisline, pa še ta množina naj se previdno rabi.

Rožmarin. Čebelar Bochaty v Martigny v Švici je opazoval, da se ozdravijo od gnjilobe okužene čebele vsako leto ob času rožmarinovega cveta kar same. To dejstvo ga je pripravilo do poskusa, da je nakapljal v kot kužnega panja 15 do 20 kapljic rožmarinove esence, ki je zelo razkuževalna ali antiseptična, in uspeh je bil prav dovoljen.

Prenašanje jajčkov. Da čebele prenašajo v gotovih slučajih jajčka iz celice v celico, je zdaj po mnogih poskusih in opazovanjih dognana stvar.

O napajanju čebel piše nek nemški čebelarški list:

1. Ob času zaleganja potrebujejo čebele veliko vode, to je resnica, nad katero ni ne dvomiti, ne kakorsibodi tuhtati.

2. Najboljše napajanje je naravno na potoku, na koritih in t. d.

3. Kjer pa manjka takih naravnih, zatišnih napajališč, naj napravi čebelar napajalno napravo sam blizu čebelnjaka, na solčnem in takem prostoru, ki je v zatišju.

4. Velike prednosti ima napajanje v panju, a to je zamudno in ne brez truda. Priprav za to ne manjka, vendar gleda naj svakdo, da ravna prav, sicer naj napajanje raje opusti.

5. Primesi k vodi naj se rabijo previdno. Da se čebele na novo napajališče ali tudi v panju k vodi privabijo, naj se rabi med, pa previdno, da ne nastane ropanje; druge primesi niso dosti vredne. Marsikdo po neumnem nasuje v vodo velike množine soli, ko je vendar na tri litre zadostuje za noževo špico.

6. Ni vsako leto jednako drugemu. Pred dvema letoma se je moralo nekje veliko napajati, lansko leto pa nič. Toraj napajati, kadar je treba, pa ne prezgodaj začeti. Za večino krajev je najbolje, čebele dolgo pustiti na miru, a kadar se začne živahno delovanje, takrat naj se tudi redno napaja.

Vojakom med. Belgijsko vojaško ministerstvo je naročilo 12 meterskih centov medu za poskušnjo za vojake. Ob času naporov in vaj in hoje so poskušali dajati vojakom pred nedavnim časom sladkor in ker je le-ta zelo redilen, se je poskušnja dobro obnesla, a z medom se bo gotovo še bolje. Sam komis človek za malico ali za večerjo težko je, pa če tudi je truden vojak, z medom pomazanega pa s slastjo spravi pod streho, kakor je skušal

to urednik „Čebelarja“, ko je po kraških gričih prenašal na rami puško, v „procaku“ komis, v tornistri pa škatlo medu za slabe čaše.

Roj na potu. V nekem nemškem čebelarskem listu se pripoveduje, da je ubegli roj napravil 11 kilometrov dolgo pot, drug tak ubežnik pa jo je primahal čez 6 km široko jezero.

Lepi uspehi. V Švici je nabral lansko leto najboljši panj v bližini esparzete 111 1/2 kg medu, drugje 65, 45, 43, 39 in 38 kg čiste teže. — Pri nas bodo pa letos tudi toliko, če še ne več, hvala Bogu!

Švicarji so praktični, napredni čebelarji, ki čebelarijo skoraj izključno z veliko mero. Lansko leto so pričebelarili s 240.000 panjovi 2 milijona kilogramov medu — toraj pride na panj skoraj 10 kg — in ta večinoma gorski cvetlični med, ki je svetovnosloveč, je bil vreden nad 4 milijone kron, ne vštévši onega, katerega so čebelam pustili za zimo.

Staro satovje. Dadant starejši, jeden izmed najbolj slovečih ameriškkih in sploh čebelarskih mojstrov, pravi, da ima že 40 let staro satovje, katero bi ne zamenjal za enako množino novega satovja.

13 dni? Dr. Miller trdi, da potrebuje matica v prav dobrem in močnem panju za popolni razvitek samo 13 dni in ne 17 kot misli vsak drug čebelar. Če se le ni uštel!

Čebelarstvo u Algiru v Afriki je na veliko višji stopnji, kot bi si kdo mislil. „Revue internationale de Nyon“ pravi, da je ondot 24.887 čebelarjev, ki imajo 228.143 panjev. Večina teh panjev je arabskih valjarjev, zelo razširjeni pa so tudi že Dadantovi in Langstrothovi panji. Toraj že v Afriki med črnci se razširja napredno čebelarstvo z veliko mero, kdaj neki se prebudimo tudi mi Kranjci — zaspanci?!

Veliko število. Na jeden funt gre 1,474.560 takih voščenihi luskinic, ki jih čebele izločujejo pri izdelovanju satja. Za to vaganje in računanje je imel čas nek Amerikanec.

Premeteni sodnik in čebelni tat. H kadiju nekega bolgarskega mesta pride čebelar, ki mu potoži, da mu je okradenih nekaj panjev čebel. Pridi jutri — pravi mu kadi — ter pripelji sabo tudi sosede. Drugo jutro pride čebelar s sosedi ob določeni uri h kadiju, kateri pa navidezno zelo razdražen zareži nadenj: „Tepec, kako se drzneš toliko poštenih mož tirati pred moje sodišče? Si li mar slep, da ne vidiš kako tatu, ki te je okradel, še zdaj polno čebel po turbanu leze?“ Komaj to izgovori, seže jeden kmetov po svojem turbanu — in tiček je bil ujet.

— * —

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 4: Izmed mojih desetih plemenjakov jih je bilo šest posebno dobrih in že koncem aprila sem se nadejal rojev. Slabo vreme pa jih je zadržalo in zdaj štirji pojo, čeprav še niso prncev dali. Poje li stara ali mlada matica? (A. S. iz J.).

Odgovor: Stara matica redkokdaj poje, v takih slučajih kot je Vaš, pa se le pripeti, ker ve, da so v celicah že druge godne matice in bi rada

rojila, pa zavoljo neugodnega vremena ne more. Tudi jo čebele gonijo in če le ni lepega vremena, jo ali umore, ali pa iztrgajo matično zalego. Če jo umore, roji panj potem s pevko, to se pravi z istimi maticami, s katerimi bi moral v ugodnem vremem rojiti kot drujec, ki tudi poje. Tak roj nadkriljuje, če se mu matica srečno oplemeni, glede pridnosti vsakega drugega, ker ima čebele, ki so bile za prvca in one, ki so bile za drujca namenjene, je toraj vedno večji, kot navadni prvec in je izboren plemenjak, vsaj ima mlado matico in če le kateri, nanese gotovo tudi on veliko zalogo za zimo, oziromá se mu lahko še kaj odvzame. Zatoraj ni to posebna škoda, če prvec roji s pevko, največkrat je še celo prav, posebno če je bila prejšna matica že stara. V takih slučajih pričakujte drujce že četrty dan, ne kot normalno čez devet dni.

I z k a z.

V mesecu aprilu t. l. so plačali udnino sledeči udje: Andrejka Anton, Dolenje p. Lukovica. — Bogataj Jakob, Podgora p. Gorenjovas nad Škofjokoloko. — Čadež Ignacij, Srednjovas, p. Poljane nad Škofjokoloko. — Gornik Friderik, St. Ilj, p. Egydi-Tunnel. — Gallé Adolf, župan, grajščak itd. Zg. Šiška p. Sp. Šiška. — Galé Fran, mestni učitelj, Ljubljana. — Kalan Andrej, direktor, kanonik itd. Ljubljana. — Klemenčič Josip, učitelj, Sv. Anton, Slov. gorice p. Cerkevjak. — Lesjak Anton, župnik, Želumlje p. Studenec. — Maner Matevž, Loiblthal, p. Unterbergen. — Maurič Josip E. nadučitelj pri Sv. Trojici v Slov. goricah pri Mariboru. — Pančar Frančišek, vinčar, Hmelčič, Mirna peč. — Potokar Jakob, Štefanavas št. 20 pri Ljubljani. — Pulko Valentin, nadučitelj, Dobje, p. Planina Štajersko. — Rudež Anton, učitelj gluhonemih v Gorici. — Rooss E. trgovec, Kranj. — Uschnig Jakob, Sager in Loiblthal p. Unterbergen. — Vogrincec Anton, učitelj, Sv. Anton, Slov. gorice p. Cerkevjak. — Zaverl Janez, vulgo Rihtar, Sred, Bitnje. — Žebre Miroslav, učitelj, Št. Vid pri Ljubljani. — Potepan Andrej, Mala Bukovica, št. 10, p. Ilirska Bistrica.

Listnica uredništva.

Gosp. V. P. v L. (Koroško): Da so se čebele ropale ni bilo vzrok to, ker ste jih jeseni združili, ampak pretopla zima, ko so se močno prašile, paše pa ni bilo. — Gosp. J. V. v U. pri K.: Vaš drugi dopis pride prihodnjič na vrsto. Če Vam čas dopušča, pridite raje zdaj kot pozneje in vzamete dotično kar seboj.

Mih. Ambrožič v Mojstrani pri Dovjem kupuje čebele; kdor jih ima kaj na prodaj, naj mu naznani. Prodaja pa umetno satovje iz pravega čistega čebelnega voska in prazne navadne, že rabljene panjove po prav nizki ceni.

Udnina (1 gld.) in reklamacije naj se pošiljajo gospodu I. N. Babnik-u v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega čebelarja“ Frančišku Rojini, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik Slovensko čebelarstvo društvo.
Tisk Blasnika naslednikov v Ljubljani.